

6. Hafta

İşletmelerin türleri

İşletmelerin Türleri

1. Faaliyet alanlarına göre,
2. Tüketici çeşitlerine göre,
3. Üretilen mal / hizmet çeşitlerine göre,
4. Üretim araçlarının mülkiyet biçimlerine göre,
5. Büyüklüklerine göre.

1. Faaliyet alanlarına göre işletme türleri

1. Üretim işletmeleri,
 - a. Mal üreten işletme
 - b. Hizmet üreten işletme
2. Ticari işletmeler,
3. Her iki faaliyeti birlikte yürüten işletmeler.

2. Tüketici çeşitlerine göre

- ✓ **Nihai tüketiciye yönelik işletmeler**
mal ve hizmetleri ihtiyaçları için satın alan kullanan ve kesinlikle fiziksel veya psikolojik olarak yok eden kişi. (Aile, birey...)
- ✓ **Örgütsel tüketiciye yönelik işletmeler**
mal ve hizmet üretimi veya pazarlaması amacı ile mal ve hizmet talep eden, kullanan kişi ve/veya kuruluş. (fabrikalar, araçlar...)
- ✓ **Her iki tüketici grubunu aynı anda hedef alan ve buna göre faaliyette bulunan işletmeler**

3. Üretilen mal / hizmet çeşitlerine göre

- ✓ Mal / hizmetin **kullanım sürelerine** göre,
- ✓ Mal / hizmetin **ait olduğu sektöre** göre,
 - Tarımsal** mal üreten işletmeler (*ormancılık, balıkçılık*),
 - Endüstriyel** mal üreten işletmeler (*tekstil, gıda*),
 - Hizmet** üreten işletmeler (*turizm, banka, sigorta*).

4. Üretim araçlarının mülkiyet biçimlerine göre

1. Kamu işletmeleri (SGK,)
2. Özel işletmeler (Vodafone),
3. Karma işletmeler (THY).

5. Büyüklüklerine göre

- ✓ Büyük İşletme,
- ✓ Küçük ve Orta İşletme,
- ✓ Mikro İşletme.

5. Büyüklüklerine göre ölçütler

Nicelik belirten somut ölçütler (sermaye miktarı, satış miktarı, personel sayısı tutarı),

Nitelik belirten soyut ölçütler (yönetim biçimi, sermaye koyanların sayısı, niteliği)

Büyük İşletme Ölçüleri

19.03.2016 tarih ve 29658 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2016/8549 Sayılı BKK ile 01.01.2017 tarihinden geçerli olmak üzere **Bağımsız Denetime Tabi Olacak Şirketlerin** belirlenmesinde dikkate alınacak şartlar şunlardır;

- ✓ Aktif toplamı 40 milyon TL ve üstü,
- ✓ Yıllık net satış hasılatı 80 milyon TL ve üstü,
- ✓ Çalışan sayısı 200 ve üstü.

Büyük İşletme Ölçüleri

Genel ölçütler;

- ✓ Çalışan sayısı,
- ✓ İşletme sermayesinin belli bir büyüklüğün üzerinde olması,
- ✓ Ürettikleri ürünlerle piyasayı ellerinde tutan işletmeler.

AB ölçütlerine göre;

- ✓ Çalışan sayısı 250
- ✓ Yıllık cirosu 50 milyon avrunun üstünde olanlar

Büyük işletme olarak kabul edilmektedir.

Büyük işletmelerin Avantaj ve Dezavantajları

AVANTAJLARI

- ✓ Ar-Ge faaliyetleri için ayrılan bütçe yüksektir,
- ✓ Büyük satın almalar nedeniyle maliyet verimliliği sağlanır,
- ✓ Hizmet içi eğitim son derece önemlidir,
- ✓ Finansal güç yüksektir,
- ✓ Etkin bir şekilde yönetilirler,
- ✓ Verimli üretim yaparlar,
- ✓ Modern işletmecilik uygulamalarına daha sık rastlanır.

DEZAVANTAJLARI

- ✓ Esnek değildirler,
- ✓ Yönetim yanlışları toplumda olumsuzluklara neden olabilir,
- ✓ Aşırı politik güce sahip olabilirler.

AB'ye göre KOBİ Tanımı;

Mikro Ölçekli İşletme: Çalışan Sayısı 10'dan az, ciro 2 milyon Euro'ya kadar.

Küçük Ölçekli İşletme: Çalışan Sayısı 50'den az, ciro 10 milyon Euro'ya kadar.

Orta Ölçekli İşletme: Çalışan Sayısı 250'den az, ciro 50 milyon Euro'ya kadar.

Bu ölçeği aşanlar büyük işletme sayılmaktadır.

Türkiye'deki durum; (04 Kasım 2012 Yürürlük)

Mikro İşletme: 10 kişiden az çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı 1 milyon TL'yi aşmayan işletmelerdir.

Küçük İşletme: 50 kişiden az çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı 8 milyon TL'yi aşmayan işletmelerdir.

Orta Büyüklükteki İşletme: 250 kişiden az çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı 40 milyon TL'yi aşmayan işletmelerdir.

Büyük İşletmeler: Yukarıdaki ölçüleri aşan işletmelerdir